

Юлія ПЕТРЕНКО

Харківська державна академія фізичної культури

Юрій ПАЛІЧУК

Буковинський державний медичний університет

**ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ» ПРИ
ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ КІНЕЗІОЛОГІЇ»**

***Анотація.** У статті описано особливості викладання дисципліни «Основи кінезіології» в умовах дистанційного навчання. Визначено актуальність використання системи Moodle при підготовці фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.*

***Abstract.** The article describes the features of teaching the discipline "Fundamentals of Kinesiology" in terms of distance learning. The relevance of using the Moodle system in the training of specialists in physical therapy, occupational therapy has been determined.*

***Ключові слова:** дистанційне навчання, студенти, основи кінезіології, фізична терапія, ерготерапія.*

***Key words:** distance learning, students, basics of kinesiology, physical therapy, occupational therapy.*

Вступ. Дистанційна освіта, незважаючи на декілька десятиліть її розвитку, досить активно увійшла у наше життя саме останнім часом. Спочатку було поширення коронавірусної інфекції COVID-19 у світі та Україні. На даний час територія України перебуває у воєнному стані. Це змінило не лише пріоритети сфери життєдіяльності, але й внесло кардинальні зміни у навчальний процес закладів вищої освіти, зокрема й при підготовці фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.

У таких складних умовах універсальним рішенням проблеми проведення освітнього процесу стали дистанційні форми навчання, основним принципом яких є гнучка інтерактивна взаємодія між суб'єктами освітніх послуг.

У наказі МОН України від 25.04.2013 р. N 466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» зазначено, що «метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними освітніми або освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до державних стандартів освіти» [4].

Тому, як наслідок змінюються пропорції освітнього процесу у бік зростання значущості дистанційного навчання, що диктує необхідність використання в освітньому процесі активних форм і методів навчання, а також оптимізації та інтенсифікації їх практичної підготовки фахівців з фізичної терапії, ерготерапії [1, 2, 3].

Зв'язок з науковими темами та напрямками. Дослідження виконано в межах фундаментальної теми: «Науково-методичні основи використання інформаційних технологій при формуванні професійної компетентності фахівців фізичної культури та спорту» (№0119U103207).

Мета та завдання дослідження: визначити особливості дистанційної форми навчання студентів спеціальності «Фізична терапія» при вивченні дисципліни «Основи кінезіології» у Харківській державній академії фізичної культури.

Матеріал і методи дослідження. теоретичний аналіз та узагальнення матеріалів науково-методичної літератури, педагогічні спостереження та дослідження практичного досвіду фахівців щодо організації дистанційного навчання у галузі фізичної культури і спорту.

Результати дослідження та їх обговорення. Під дистанційним навчанням нормативна база української освіти розуміє індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності

людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [4].

Дистанційне навчання сьогодні набуває значної популярності та актуальності внаслідок спрощення доступу до навчально-методичних матеріалів, економії часу, прозорості навчального процесу [5].

В останні роки у Харківській державній академії фізичної культури існує можливість користуватися навчальною системою Moodle.

Система Moodle набула найбільшого поширення в світі. За інформацією, що розташована на всесвітньому сайті, система Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це «Модульне Об'єктно Орієнтоване Динамічне Навчальне Середовище», вона також відома у світі як Open Source Course Management System (CMS), Learning Management System (LMS) або Virtual Learning Environment (VLE).

Майбутні фахівці з фізичної терапії, ерготерапії за визначенням учених є студентами закладу вищої освіти, які набувають професійної компетентності для роботи у складі мультидисциплінарної команди з відновлення оптимального функціонування організму та якості життя людей з частковою втратою або порушеннями рухових функцій.

Однією з навчальних дисциплін яку опановують студенти згідно з навчальним планом на 4 курсі впродовж III семестру є «Основи кінезіології».

Мета викладання даної дисципліни – це формування системи професійно важливих науково-практичних знань про закономірності будови, формування, обґрунтування та вдосконалення рухових дій, умінь та здібностей необхідних для організації і методики проведення оздоровчих занять з людьми різного віку.

Електронний курс «Основи кінезіології» створений у системі Moodle згідно робочої програми та структурований на 14 годин лекцій, 30 годин

практичних занять і 46 годин самостійної роботи. Лекції супроводжуються теоретичним матеріалом і презентаціями, практичні роботи – методичними вказівками та для кращого сприйняття навчального матеріалу – відеороликами, самостійна робота сформована у вигляді індивідуальних робіт за темами та літературними джерелами.

Лекції та практичні заняття проводяться згідно розкладу навчального процесу академії у онлайн режимі, посилання (Google Meet чи Zoom за домовленістю зі студентами) розміщені безпосередньо на головній сторінці курсу для швидкого доступу. Там же викладено і основні організаційні моменти щодо підготовки студентів до онлайн заняття, а також контактні дані викладача для отримання консультацій.

Завдяки широким можливостям системи Moodle студенти можуть надсилати на перевірку конспекти лекцій та виконані практичні роботи, отримуючи при цьому відповідні бали. Підсумковий контроль знань студентів здійснюється за допомогою тестувань. Електронний журнал оцінок дозволяє контролювати роботу кожного студента та формує суму напрацьованих балів у кінці курсу.

Висновки. Сьогодні майже кожен ЗВО в Україні та за кордоном використовує дистанційну форму навчання, яка у свою чергу має ряд особливостей, переваг, недоліків та певних обмежень. На часі гостро стоїть питання організації якісного навчального процесу онлайн з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних засобів та відкритим доступом до освітніх ресурсів. Саме така форма навчання може швидко адаптуватися до вимог інформаційного суспільства та підготувати майбутнього фахівця.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці та впровадженні у навчальний процес електронних робочих зошитів з дисципліни «Основи кінезіології» як засобу оптимізації результатів освітнього процесу при підготовці фахівців з фізичної терапії, ерготерапії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Денисова, Л. В. (2020). Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, Київ, 568 с.
2. Петренко, Ю. І. (2019). Формування кінезіологічної компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у процесі їх професійної підготовки : автореф. дисерт. к.пед.н., Суми : Сумський державний педагогічний університет ім. АС Макаренка, 22 с.
3. Петренко, Ю. І., Ашанін, В. С., & Басенко, О. В. (2015). Використання інформаційних технологій у навчальному процесі ВНЗ фізичної культури як засіб формування біомеханічних знань. Фізична культура, спорт та здоров'я : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10-11 грудня 2015 р.) [Електронний ресурс], Харків : ХДАФК, 279-280.
4. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : наказ МОН України від 25 квіт. 2013 р. No 466. – Режим доступу : https://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/.
5. Ткаченко, Л.В., Хмельницька, О.С. (2021). Особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес закладу вищої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, № 75, Т 3, 91-96.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Петренко Юлія Іванівна: кандидат педагогічних наук, доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Клочківська 99, Харків, 61058, Україна.

Yulia Petrenko: PhD (Pedagogical Sciences), Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya str. 99, Kharkiv, 61058, Ukraine.

orcid .org /0000-0002-6549-3729

E-mail: horbatenko1604@gmail.com

Палічук Юрій Іванович: канд. пед. наук, доцент; Буковинський державний медичний університет: пл. Театральна, 2, м. Чернівці, 58002, Україна.

Yurii Palichuk: PhD (Pedagogical Sciences), Associate Professor; Bukovinian State Medical University: Teatralnaya Square, 2, Chernivtsi, 58002, Ukraine.

orcid.org/0000-0002-6589-096X

E-mail: palichukyura@gmail.com

М.т.: 0507706003